

# Schets 7 – De volhouder wint

## Hebreeën 12 en 13

### Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking.
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende.
- Plakbriefjes, 3 per jongere (vraag 7).
- Materiaal om een tekening/schilderij te maken (vraag 9).

### Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
  - ✓ Hebreeën 12
  - ✓ Hebreeën 13
  - ✓ Exodus 19
  - ✓ Mattheüs 24:1-5, 11-14
- Vanuit de belijdenis:
  - ✓ Dordtse Leerregels hoofdstuk 5, artikel 3, 6, 8 en 9
- Suggesties om te zingen:
  - ✓ Psalm 138:4
  - ✓ Psalm 119:88
  - ✓ Psalm 73:1, 9 en 12
  - ✓ Psalm 17:3 en 8
  - ✓ Wij blijven geloven
  - ✓ Wat de toekomst brengen moge
  - ✓ Vrees niet, want Ik heb u verlost
  - ✓ Nu gaan de bloemen nog dood
  - ✓ De grote dag breekt weldra aan
- Gebedspunten:
  - ✓ Dank de Heere voor de kerk en de gemeenschap van gelovigen, dat we niet alleen hoeven te geloven.
  - ✓ Bid om bewaring en groei van de wereldwijde kerk.
  - ✓ Vraag om volharding, om staande te blijven in het geloof, om vol te houden tot het einde.
  - ✓ Dank de Heere voor Zijn blijvende zorg en liefde voor Zijn volk.

### Doelstelling

De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:

1. Wat bedoelt de schrijver met het beeld van de loopbaan van Christus en de christen?
2. Welke vermaningen klinken er en wat is het doel hiervan?

### Alternatieve (start)opdracht

- Begin met de twee stellingen uit vraag 3. Plaats stelling 1 aan de linkerkant van de zaal en stelling 2 aan de rechterkant. Laat de jongeren plaatsnemen op de denkbeeldige lijn tussen de twee stellingen om zo aan te geven in hoeverre ze het met beide stellingen eens zijn.
- Lees en bespreek artikel 8 van hoofdstuk 5 uit de Dordtse Leerregels.

### Achtergrondinformatie

#### Hebreeën 12:1-17 Met volharding lopen

##### Vers 1-3 Jezus' voorbeeld

In de eerste verzen van Hebreeën 12 spoort de schrijver zijn lezers aan om te volharden in het geloof en wijst hij ten slotte op Christus Die de Voleinder van het geloof wordt genoemd.

Hebreeën 12 vers 1 geeft, na al de bemoedigende geschiedenissen van geloofsgetuigen, de 'toepassing' voor ons. Als we dan zoveel voorbeelden rondom ons hebben, laten we dan zelf niet achterblijven. De schrijver roept op om niet op te geven of terug te keren naar het oude leven, maar vol te houden. Hij doet een oproep om heilig te leven, de zonde af te leggen en lijdzaam de loopbaan te lopen. Lijdzaam betekent niet lijdelijk, maar het betekent volhardend, ook in het lijden.

De schrijver gebruikt het beeld van een loopbaan. Dit beeld wordt vaker in het Nieuwe Testament gebruikt. Het is het beeld van een hardloophwedstrijd in een stadion. Zo'n hardloper moet allereerst zichzelf overwinnen en mag niet opgeven. Zo'n wedstrijd is een zware strijd die alles van de lopers vraagt. Tegelijk wacht een overwinningskrans voor hen die volhouden tot het einde. Paulus gebruikt dit beeld om te spreken over de volharding van het geloof.

Hoe kan een gelovige volharden in het geloof? Hoe kan een gelovige heilig leven? Kan dat in eigen kracht? Nee, zegt de schrijver. Dat kan alleen door te zien op Christus. Na alle geloofshelden wijst de schrijver op de loopbaan (levensweg) van Christus. Alles wat hiervoor gezegd is, loopt daarop uit. Volhouden kan alleen door het werk en de kracht van Christus. Hij wordt daarom de overste Leidsman en Voleinder van het geloof genoemd.

Het betekent dat we die loopbaan alleen kunnen lopen, en de krans alleen kunnen ontvangen, wanneer we met Christus verbonden zijn door het geloof. Volharden is een opgave, maar vooral ook een gave. Daarom de belangrijkste vraag: loop jij die loopbaan van het geloof, of sta je erbuiten? Alleen wie volhardt tot het einde, zal zalig worden.

##### Vers 4-13 Tuchtiging en zoonschap

De lezers worden opgeroepen deze weg achter Jezus aan te gaan. Dat is een weg van strijd, strijd tegen de zonde. Te denken valt aan vervolging en dreigend levensgevaar waardoor de lezers tot de zonde van de afval kunnen komen.

Het is tuchtiging van een vader – Spreuken 3:11. Tuchtiging mag hier gelezen worden als harde opvoeding. Het is de vader die zijn zonen opvoedt. Een vermaning, maar ook een bemoediging klinkt erin door.

In vers 7-11 klinkt de uitleg en toepassing. De lezers moeten hun moeilijke weg verstaan als tuchtiging die zonen ten deel valt. Als de tuchtiging ontbreekt, is het namelijk de vraag of zij wel zonen zijn. Laten we ons onderwerpen aan de tuchtigende hand van de Vader en zo het leven winnen.

God wordt – in contrast met vaders naar het vlees – de Vader der geesten genoemd. Het verschil tussen aardse vaders en God als vader is ook zichtbaar in de tuchtiging. Vaders op aarde tuchtigen voor een korte tijd, namelijk totdat de zonen volwassen zijn, en overeenkomstig hun eigen inzicht dat niet altijd goed is. Maar Gods inzicht is altijd goed en Hij tuchtigt ons tot ons nut, met het doel dat wij delen in Zijn heiligheid.

Daarom – en daarmee is de schrijver weer terug bij vers 1 – roept hij op in vers 12-13 om zich tot het uiterste in te spannen.

### **Vers 14-17 Vrede en heiliging**

Met deze veren begint een eschatologische waarschuwing. Een oproep tot vrede met allen en heiliging. Zonder vrede is heiliging niet compleet. In vers 11 lees je dat de tuchtiging door God vrede als vrucht heeft.

Wie vrede najaagt, ziet naar de ander om. Drie waarschuwingen klinken er voor de gemeente:

- niemand mag achterop raken en het geloof verliezen;
- er mag geen wortel van bitterheid opschieten;
- er mogen geen ontuchtplegers of onheiligen zijn.

Want wie leeft als een ontuchtpleger of onheilige, verkwanselt zijn erfrecht als gelovige zoals Ezau zijn eerstgeboorterecht verkwanselde (Genesis 25:29-34). De toevoeging van vers 17b lees je niet in Genesis maar is een toepassing van de opvatting van de schrijver dat een tweede bekering onmogelijk is (Hebreeën 6:4-6 en 10:26) op Ezau.

### **Hebreeën 12:18-29 Onze God is een verterend vuur**

#### **Vers 18-24 Genaderd tot de levende God**

We lezen in dit gedeelte twee keer over naderen. Vers 18: want u bent niet genaderd – vers 22: maar u bent genaderd. De positie van de gemeente tegenover God wordt hier vergeleken met de positie van het volk Israël tegenover God aan de Sinaï. Uit deze verzen blijkt dat de positie van de gemeente een betere is, maar haar verantwoordelijkheid tegenover God is daardoor des te groter.

Wat gebeurde bij de Sinaï was zeer indrukwekkend, maar toch speelden ze zich af op de aarde en waren dus tastbaar, waarneembaar. De gemeente is echter genaderd tot wat niet waarneembaar is: de berg Sion, de stad van de levende God, het hemelse Jeruzalem. Het is een ontmoeting met God, de Rechter over allen. En met de Middelaar van het nieuwe verbond, Jezus. Hij heeft hen tot de voleinding gebracht. Zijn bloed is beter dan het bloed van Abel want het spreekt van verzoening.

#### **Vers 25-29 De vreze des Heeren**

Hier wordt de conclusie uit het voorafgaande getrokken. Hem Die spreekt – Wiens bloed spreekt – moet men niet afwijzen. Toen het volk Israël dat deed, is het niet aan Gods gericht ontkomen. Nog veel minder zullen zij die Gods spreken door Zijn Zoon afwijzen ontkomen. Er klinkt een belofte uit Haggai 2:6. Nog eenmaal zal hemel en aarde bewogen worden. De oude schepping zal dan verdwijnen, alleen het onwankelbare – de nieuwe schepping, de nieuwe hemel en aarde, het nieuwe Jeruzalem – zal dan blijven. Uit deze belofte komt een vermanende conclusie: houd vast aan de genade en dien de Heere op de manier die Hem behaagt. Vol ontzag en eerbied. Want onze God is een verterend vuur van het gericht.

Deuteronomium 4:23-24: *Wees op uw hoede, dat u het verbond van de HEERE, uw God, dat Hij met u gesloten heeft, niet vergeet en voor u een beeld maakt, de afbeelding van enig ding dat de HEERE, uw God, u verboden heeft. Want de HEERE, uw God, is een verterend vuur, een na-ijverig God.*

### **Hebreeën 13:1-25 Het laatste appel**

#### **Vers 1-6 Christelijk leven**

Het laatste hoofdstuk begint met korte opwekkingen die betrekking hebben op het christelijke leven. Broederlijke liefde staat voorop, alles wat in vers 2-3 genoemd wordt, valt daaronder. Gastvrijheid is onmisbaar en kan tot bijzondere ontmoetingen leiden. Slachtoffers van druk mogen niet vergeten worden. Er kan immers met ons hetzelfde komen te gebeuren. Het huwelijk moet hooggeacht worden. Zowel bij seksualiteit als bij bezit kan begeerte een te grote rol spelen.

Als christen mag je genoeg hebben aan wat je heeft, want God zal de Zijnen niet in de steek laten. Er klinkt hier een citaat uit Psalm 118.

#### **Vers 7-17 Christelijke gemeente**

In Hebreeën 13:7-16 waarschuwt de schrijver voor vreemde en veelsoortige dwaalleringen. Er is een verband tussen deze dwaalleringen (vers 9), bepaalde spijzen (vers 9) en de mensen die in de tabernakel dienen (vers 10). Uit dit verband met de spijzen en de mensen die in de tabernakel dienen blijkt dat de dwaalleer verband houdt met de joodse achtergrond van de lezers.

Tegenover deze dwaalleringen wijst de auteur zijn lezers op het altaar waarop Christus is geofferd (vers 10). Als het ware offer van de Grote Verzoendag is Jezus buiten de legerplaats gestorven (vers 11-12). Buiten de legerplaats is dus het altaar van vers 10 te vinden. Wanneer het gaat over het offer van Jezus spreekt de schrijver over 'buiten de poort'. Op die manier duidt hij de stad Jeruzalem aan buiten wiens poorten Jezus is gestorven. Ook in vers 14 spreekt de schrijver over een stad.

De lezers worden opgeroepen in navolging van Jezus de legerplaats te verlaten. Die oproep klinkt tegen de achtergrond van de dwaalleringen uit vers 9. De auteur wil de lezers ertoe bewegen meer afstand te nemen van het jodendom, omdat zij anders het gevaar lopen in het jodendom terug te glijden. Als bondelingen die horen bij het nieuwe verbond, moeten ze afscheid nemen van alles wat hoort bij de bedeling van het oude verbond.

In de oproep de legerplaats te verlaten klinkt door dat de lezers ook meer afstand moeten nemen van Jeruzalem als symbool van dat jodendom. De lezers moeten niet gericht zijn op de heilige tempelstad Jeruzalem, maar op de vervloekte plaats daarbuiten: het kruis van Christus.

Wanneer de lezers hun toevlucht bij dit vervloekte kruis zoeken, wordt de smaad avn dit kruis ook hun deel. in de ogen van hun volksgenoten betekent de keuze voor Christus tegelijk het afstand nemen van de heilige gemeenschap van het volk van God. De Joden die uit de legerplaats gaan, hebben daarom van de achterblijvers afkeer en verachting te verwachten. De oproep om uit te gaan wordt gemotiveerd vanuit het niet-blijvende karakter van de legerplaats (vers 14). Het uitgaan uit de legerplaats vormt het begin van een pelgrimage naar een stad die deze vastigheid wél biedt. Deze komende stad is het hemelse Jeruzalem.

### **Vers 18-25 Slot**

De schrijver vraagt om voorbede. God wordt hier de God van de vrede genoemd. Hij heeft Jezus – de grote Herder Die boven alle andere herders van heden en verleden staat – uit de doden opgewekt. Die God geve alles wat nodig is om naar Zijn wil te leven. Hij moet alle eer ontvangen.

Vers 22 laat mooi zien hoe de schrijver zelf zijn brief typeert: als een vermaning. Neem deze ter harte!

### **Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek**

#### *Startopdracht*

-

1.

- De kruisweg van Christus:

Christus heeft 'het kruis verdragen' (vers 2)

Christus is de kruisweg vrijwillig gegaan. Hij wist wat komen zou, namelijk dat Hij veel zou moeten lijden en gedood zou worden. Hij heeft het kruis gedragen en de kruisiging ondergaan.

Hij heeft Zichzelf vrijwillig geofferd.

- Christus heeft 'de schande veracht' (vers 2)

Christus is veracht en werd gezien als de onwaardigste van de mensen. Hij is bespot door soldaten. Ook toen Hij aan het kruis hing, is Hij bespot. Dat gebeurde door toeschouwers, schriftgeleerden en de twee andere kruiselingen. De spotters tergden Hem door te spotten met Zijn Zoonchap ('indien Hij – de Vader – Hem wel wil'). Christus heeft alle spot gewillig ondergaan.

- Christus heeft 'het tegenspreken van zondaren tegen Zich verdragen' (vers 3)

Christus werd door overpriesters ter verantwoording geroepen. Ze stelden veel strikvragen om

Hem op een onjuistheid te betrappen, zodat zij Hem zouden kunnen beschuldigen. Ze verweten

Hem zelfs dat Hij geleid werd door de duivel.

Christus verdroeg dit tegenspreken. Hij schold niet terug maar gaf het over in de handen van Zijn Vader, die oordelen zal.

- Christus heeft de kruisweg kunnen volhouden:

'Dewelke, voor de vreugde, die Hem voorgesteld was' (vers 2)

De Vader had Christus beloofd om Hem met eer en heerlijkheid te kronen na Zijn lijden en sterven. Hij hield ook vol vanuit liefde voor Zijn Vader en vanuit liefde voor zondige mensen. Het gaf Hem vreugde om door middel van Zijn lijden de zaligheid van Zijn kinderen mogelijk te maken.

- De prijs die Christus heeft behaald:

Christus 'is gezeten aan de rechter hand des troons van God' (vers 2)

Christus heeft de meest eervolle plaats in de hemel ontvangen, namelijk aan de rechterhand van Zijn Vader. Hij is een Hogepriester vol majesteit; alles en iedereen is Hem onderworpen. Hij is ook verhoogd om zondaren bekering en vergeving te schenken. Hij zal ook Zijn kinderen tot Zich nemen. Ook zij maken deel uit van de prijs die Christus behaald heeft.

2.

Het voorbeeld van Jezus betekent voor een christen (1) alle zonden laten, (2) met geduld de weg gaan die God ons laat gaan, (3) spot van anderen verdragen en (4) uitzien naar de blijdschap die wacht, namelijk de eeuwige heerlijkheid.

3.

Volharden in het geloof is zowel een gave als een opgave. Hebreeën 11 en de genoemde tekst Mattheüs 24: 13 roepen op tot volharding. 'Volharden' is een werkwoord, iets wat door de gelovige gedaan moet worden. Tegelijk is de volharding ook een gave van God. Hij geeft de gelovigen de kracht om te volharden. Deze gave is verdiend door Christus. Daarom kunnen de gelovigen alleen volhouden terwijl ze het oog gericht houden op Jezus.

4.

- a. Tuchtigen is straffen, maar altijd met een bepaald doel. De Heere tuchtigt en straft Zijn kind om hem iets te leren, om hem bij Hem terug te brengen.
- b. *Persoonlijk.*
- c. Je merkt hierin de persoonlijke betrokkenheid van de Heere.
- d. Je krijgt deel aan Zijn heiligheid, het brengt de vrucht van gerechtigheid voort.
- e. *Persoonlijk.*

5. –

6.

- a. Het nieuwe, hemelse Jeruzalem.
- b. De Middelaar van het nieuwe verbond.
- c. Het bloed van Abel schreeuwt om wraak, het bloed van Jezus brengt vergeving en verzoening.
- d. We moeten deze Middelaar niet verwerpen. Hij spreekt tot ons, laten wij naar Hem luisteren en ons niet van Hem afkeren!

7. –

8. –

9. –

### *Slotopdracht*

Met deze opdracht kijk je terug op het geheel van de Handreiking en de brief aan de Hebreeën. Mooi om te horen wat iedereen hiervan meeneemt.